

565

Besluit van 13 oktober 1992, houdende regelen met betrekking tot de instelling, de taak, de samenstelling en de werkwijze van de commissie bedoeld in de artikelen 82a, eerste lid, en 97b, eerste lid, van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, de artikelen 117a, eerste lid, en 128, eerste lid, van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal en artikel 55a, eerste lid, van het Arbeidsovereenkomstenbesluit

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 22 augustus 1991, nr. AB91/U420 directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Arbeidsverhoudingen en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 125, eerste lid, 125e, zesde lid, en 134, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530);

De Raad van State gehoord (advies van 25 februari 1992, nr. WO4.91.0459);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 8 oktober 1992, AB92/248 directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Arbeidsverhoudingen en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan

DEFINITIES

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

1. het bevoegd gezag:

a. het gezag dat bevoegd is een straf op te leggen en een ontslag te verlenen als bedoeld in artikel 82a respectievelijk 97b van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248), artikel 117a respectievelijk 128 van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal (Stb. 1979, 123) dan wel een straf op te leggen als bedoeld in artikel 55a van het Arbeidsovereenkomstenbesluit (Stb. 1931, 354);

b. Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie, dan wel de

vice-president van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer of de Nationale ombudsman, indien de bevoegdheid, bedoeld in onderdeel a, bij koninklijk besluit wordt uitgeoefend;

2. de belanghebbende: degene op wie het in artikel 2 bedoelde voornemen betrekking heeft.

INSTELLING COMMISSIE

Artikel 2

Er is een Adviescommissie grondrechten en functie-uitoefening ambtenaren. De commissie heeft tot taak:

a. het bevoegd gezag van advies te dienen over het voornemen een disciplinaire straf op te leggen als bedoeld in artikel 82a van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, artikel 117a van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal dan wel artikel 55a van het Arbeidsovereenkomstenbesluit;

b. Onze Minister van Binnenlandse Zaken, respectievelijk het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 128 van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal, van advies te dienen over het voornemen tot ontslagverlening als bedoeld in artikel 97b van het Algemeen Rijksambtenarenreglement respectievelijk artikel 128 van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal.

SAMENSTELLING

Artikel 3

1. De Commissie bestaat uit vijf leden onder wie de voorzitter. Voorts kunnen een plaatsvervangend voorzitter en plaatsvervangende leden worden benoemd. De plaatsvervangend voorzitter wordt uit de leden benoemd.

2. De voorzitter en de andere leden, alsmede hun plaatsvervaarders worden bij koninklijk besluit, op voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken, benoemd en ontslagen. Onze Minister stelt de centrales van overheids personeel die deel uitmaken van de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken in de gelegenheid ter zake voorstellen te doen.

3. De voorzitter en de andere leden, alsmede hun plaatsvervaarders, worden benoemd voor een periode van zes jaren.

Artikel 4

De commissie wordt bijgestaan door een secretaris en een plaatsvervangend secretaris. Zij worden door de Minister van Binnenlandse Zaken benoemd en ontslagen.

WERKWIJZE

Artikel 5

1. Wanneer het advies van de commissie wordt gevraagd, worden daarbij afschriften van de ter zake dienende stukken overgelegd.

2. Wanneer uit een oogpunt van bronbescherming de inhoud van bepaalde stukken ter uitsluitende kennisneming van de commissie dient te blijven, wordt dat aan de commissie medegedeeld.

3. De commissie is bevoegd voorts alle inlichtingen in te winnen die zij voor de vorming van haar advies nodig acht.

Artikel 6

1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van de adviesaanvraag stelt de voorzitter de datum voor een vergadering vast, die – behoudens dringende redenen – niet later dan vier weken na de ontvangst mag plaatsvinden.

2. De secretaris geeft de belanghebbende alsmede het bevoegd gezag onverwijld na de vaststelling kennis van plaats en tijdstip der vergadering onder mededeling van het bepaalde in het derde lid, alsmede van het bepaalde in artikel 7, eerste lid, tweede volzin.

3. De belanghebbende en zijn raadsman worden voor deze vergadering in de gelegenheid gesteld kennis en afschrift te nemen van alle op de zaak betrekking hebbende stukken, voorzover niet artikel 5, tweede lid, van toepassing is. In voorkomend geval wordt de belanghebbende daarvan mededeling gedaan.

Artikel 7

1. De commissie hoort ter vergadering de belanghebbende, tenzij deze heeft verklaard daarop geen prijs te stellen of zonder gegronde reden aan een daartoe gedane oproeping geen gevolg heeft gegeven. De belanghebbende kan zich ter vergadering van de commissie laten bijstaan door een raadsman.

2. Het bevoegd gezag wordt in de gelegenheid gesteld zijn standpunt ter vergadering van de commissie nader te doen toelichten.

3. De commissie is bevoegd iedere ambtenaar ten aanzien waarvan zij het horen wenselijk acht te doen oproepen ter vergadering. De opgeroepen ambtenaar verstrekt desgevraagd alle inlichtingen. Indien dit uit een oogpunt van bronbescherming noodzakelijk is, verstrekt de ambtenaar de inlichtingen slechts in het bijzijn van de commissie.

4. De commissie kan al dan niet op verzoek van de belanghebbende andere personen horen.

Artikel 8

1. De commissie vergadert niet indien niet tenminste de voorzitter en twee andere leden, dan wel hun plaatsvervangers aanwezig zijn.

2. De vergaderingen van de commissie zijn niet openbaar.

Artikel 9

1. De commissie beslist bij meerderheid van stemmen. Noch de voorzitter, noch een der andere leden onthoudt zich van deelneming aan enige stemming. Indien de stemmen staken geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

2. Het advies van de commissie wordt met redenen omkleed. Indien in de commissie een minderheidsstandpunt bestaat, wordt dit, alsmede de daaraan ten grondslag liggende argumenten, desverlangd in het advies opgenomen. Het advies wordt door de voorzitter en de secretaris ondertekend.

3. Behoudens dringende redenen wordt het advies niet later dan vier weken na de in artikel 6, eerste lid, bedoelde vergadering uitgebracht aan het in artikel 2 bedoelde adviesvragende gezag.

OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 10

1. Het beheer van de archiefbescheiden der commissie geschiedt met inachtneming van het Besluit algemene secretarie-aangelegenheden rijksadministratie (Stb. 1980, 182) op overeenkomstige wijze als bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

2. Bij opheffing der commissie wordt het archief overgedragen aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Artikel 11

De koninklijke besluiten van 25 maart 1939 (Stb. 180), 22 december 1951 (Stb. 601) en 11 juni 1952 (Stb. 333) worden ingetrokken.

Artikel 12

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 november 1992.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 13 oktober 1992

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

Uitgegeven de *negenentwintigste* oktober 1992

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 november 1992, nr. 218

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Overeenkomstig de in 1983 herziene Grondwet heeft een aantal beperkingen van grondrechten voor ambtenaren en arbeidscontractanten een basis gekregen in de wet in formele zin, de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530). Als uitvloeisel van deze wijzigingen, neergelegd in de Wet tot wijziging van de Ambtenarenwet 1929 ter zake van de uitoefening van grondrechten (Stb. 1988, 229), zijn het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR; Stb. 1931, 248), het Ambtenarenreglement Staten-Generaal (ARSG; Stb. 1979, 123) en het Arbeidsovereenkomstenbesluit (AOB; Stb. 1931, 354) gewijzigd. Deze drie besluiten geven nu (in de artikelen 82a en 97b ARAR, 117a en 128 ARSG en 55a AOB) aan het overheidspersoneel een bijzondere bescherming in het kader van beperking van grondrechten door de opdracht dat het bevoegd gezag advies dient te vragen van een daartoe ingestelde onafhankelijke commissie over (1) een voorgenomen disciplinaire bestraffing van de ambtenaar of arbeidscontractant die een zodanig gebruik heeft gemaakt van grondrechten dat zijn functioneren of de dienst is geschaad en (2) een voorgenomen ontslag uit een vertrouwensfunctie (respectievelijk artikel 125a, eerste lid, en 125e, vierde lid, van de Ambtenarenwet 1929).

Het onderhavige besluit voorziet in de instelling en de werkwijze van bedoelde commissie.

Deregulering

Het onderhavige voorstel is getoetst aan de hand van de beknopte vragenlijst die is opgenomen in de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur, zoals vastgesteld door de minister-president op 16 januari 1985. Daaruit is gebleken dat tegen het voorstel uit dereguleringsoogpunt geen bezwaar bestaat. Voor wat betreft de vraag naar de samenhang met andere regelingen wordt verwezen naar de toelichting op artikel 11.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Het gezag dat bevoegd is een disciplinaire straf op te leggen in geval artikel 125a, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 is overtreden, dan wel ontslag uit een vertrouwensfunctie te verlenen op grond van artikel 125e, vierde lid, van de Ambtenarenwet 1929, is voor zover het betreft de burgerlijke rijksdienst veelal de minister, hoofd van het betrokken ministerie. Voor zover het betreft personeel bij de Staten-Generaal zijn voornoemde bevoegdheden toebedeeld aan het tot aanstelling bevoegd gezag achter welk begrip méér gezagdragers schuilgaan (zie artikel 3 juncto artikel 1 van het Ambtenarenreglement Staten-Generaal). Voor zover het betreft personeel bij de Raad van State, de Algemene Rekenkamer of het bureau van de Nationale ombudsman berusten bedoelde bevoegdheden veelal bij onderscheidenlijk de vice-president van eerstgenoemd college, de Algemene Rekenkamer en de Nationale ombudsman. Onderdeel b van artikel 1, eerste lid, is opgenomen opdat, in geval vorenbedoelde bevoegdheden bij koninklijk besluit worden uitgeoefend – hetgeen bij de Staten-Generaal niet aan de orde is –, een advies niet aan de Kroon behoeft te worden uitgebracht maar aan de betrokken minister c.q. de vice-president van de Raad van State, de Algemene

Rekenkamer of de Nationale ombudsman kan worden uitgebracht door de bij het onderhavige besluit ingestelde commissie.

Artikel 2

In dit artikel zijn de taken van de commissie verwoord. Een advies ter zake van een voornemen tot strafoplegging wordt gevraagd door en gericht tot de onderscheiden gezagdrager die het initiatief tot de strafoplegging neemt. In geval van een voornemen tot ontslagverlening wordt het advies gevraagd door en gericht tot de Minister van Binnenlandse Zaken, die ingevolge artikel 97b ARAR bij een dergelijke ontslagverlening moet worden betrokken. Die betrokkenheid is er – gelet op de onafhankelijke positie van de Staten-Generaal – niet als het voornemen tot ontslagverlening betrekking heeft op een personeelslid bij dit college; alsdan wordt het advies gevraagd door en gericht tot het in de gegeven situatie tot ontslagverlening bevoegde gezag.

Artikel 11

Artikel 97b ARAR/128 ARSG betreffende het zogenoemde ontslag wegens politieke gezindheid is bij de wijziging, bedoeld in de tweede volzin van deze nota van toelichting, aangepast nu in artikel 125e, vierde lid, van de Ambtenarenwet 1929 de mogelijkheid tot ontslagverlening uit een vertrouwensfunctie is opgenomen. Als waarborg in geval van zo'n ontslagverlening dient advies te worden gevraagd van de bij dit besluit ingestelde onafhankelijke commissie. Dit betekent dat de commissie die voorheen fungeerde in het kader van artikel 97b ARAR/128 ARSG kan worden opgeheven. Daarin voorziet het onderhavige artikel.

Opgemerkt dient te worden dat laatstbedoelde commissie tevens formeel tot taak had advies te verlenen in geval van het gezindheidsontslag van ambtenaren die niet onder de werking van het ARAR/ARSG vielen, te weten ten aanzien van onderwijspersoneel voor wie een eigen rechtspositieregeling geldt en ten aanzien van ambtenaren van lagere publiekrechtelijke lichamen, indien deze lichamen althans in een dergelijke adviesprocedure hadden voorzien. In de praktijk is van de behoefte aan deze adviesfunctie niet gebleken. Voor zover vertrouwensfuncties bestaan bij deze lichamen en dus ontslagverlening op grond van artikel 125e van de Ambtenarenwet 1929 tot de mogelijkheden behoort, zullen deze lichamen in de eigen rechtspositieregelingen een basis kunnen bieden voor voldoende waarborgen ter bescherming van de belangen van een betrokken ambtenaar.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales